

ГРОМАДСЬКА ДУМКА

газета політична, економічна і літературна

Умови передплати. З приставкою і пересилкою: на рік. 4 карб.,
1/2 року 2 карб., на 3 місяці. 1 карб., на 1 міс. 50 коп.
За кордон: На рік. 9 карб. На 1/2 року 4 карб. 50 коп.

За зміну адреси 30 коп.

Передплату приймають:
контори редакції "Громадської Думки" (Михайлівська, 10) щодні з 10 до 5 годин дня, 2) в книгарні журнала "Київська Старина" (Безаківська ул., ч. 14).

ВИХОДИТЬ щодня, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ

— Рік перший. —

Од редакції: Читаючи напут газету, треба вимовляти
є—як є, и—як є.

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу.
Редакція може скорочувати і змінювати статі; більші статі, до друку
негодящі, переховуються в редакції 3 місяці і висилуються авто-
рам іх комітом, а дрібні замітки їх додані одразу видаються.

Умови друкування оповісток: За рядок поперед текту, або за
їого місце платиться: за перший раз 40 коп., за другий 20 коп.

За рядок післі тексту за перший раз 20 коп. за другий 10 к.
Хто шукає заборітку, платить за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз

Телефон № 1458.

Од редакції.

Під час зборів державної думи

"Громадська Думка"
щодня містить **справоздання** про наради в думі,
і звітки од **власних** дописувачів у телеграмах
та листах.

**Співробітник „Громадської Думки“ має
кореспондентське місце в державній
думі і державній раді.**

Відомості про думу дають посли Ілля Шраг,
Володимир Шемет, Павло Чижевський та інш.

Приймається передплата на політичну, економічну і літературну газету
„ГРОМАДСЬКА ДУМКА“.

і літературно-науковий місячник

„НОВА ГРОМАДА“.

Передплачувати ГРОМАДСЬКУ ДУМКУ і НОВУ ГРОМАДУ, окрім
контори (Михайлівська, 10), можна ще по сіх місцях:

У Київі. 1) в книгарні "Київська Старина", Безаківська ул., ч. 14.

2) У виділі контори "Наша Жизнь", Хрестатик, 52.

У Ніжині в книгарні п-ї Чекмар'ової.

У Львові (Галичина) в книгарні Наукового товариства ім. Шевченка,
ул. Театральна, ч. 1.

31-го ТРАВНЯ

упорядковано

приставку газети **„ГРОМАДСЬКА ДУМКА“**
на дачі.

Боярка, Дарниця, Пуща-Водиця, Святошино, Китаїв і Мотовилівка.

Числа ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ будуть приставлятись передплатникам на
всі оци дачі

власними рознощиками.

Просимо передплатників, коли вони міняють адресу або поновля-
ють передплату, прислати друковану адресу або показувати
номер бандеролі, за яким висилається газета. Головна контора.

ПОТРІБНЕ ПОМЕШКАННЯ

на 6—7 світлиць у КОНТОРУ.

Бажано б на вулицях: Прорізний, В. Володимирський, Фундуклеївсь-
кий, Хрестатику або ж де інде—на вулицях, що виходять на Хре-
шчатик.

Адреса: Михайлівська, ч. 10, пом. 10.

ГОРОДСЬКИЙ ТЕАТР.

18 травня товариство українських
артистів під зарядом і режисерством
артиста Ф. В. Левицького при участі
артистки А. П. ЛУЧИНСЬКОЇ буде ви-
ставлено

Наталка Полтавка,

оп. на З. д. Котляревського, і ВЕЧЕР-
НИЦІ, муз. карт. на 1 д. Нішинського.

Початок о 8 годині. Ціни понижено.
В п'ятницю, 19 травня, МАЙСЬКА НІЧ,
оп. Ванченка-Писанецького. Білети
продажаються.

Мило до вмивання

дуже приемного і деликатного запаху,
вироб хімічн. заводу магист. фармації

Альберта Зейделя

продажається в аптіці проти Думи
у інш. аптіках та крамницях по
Київу і на провінції. чт 4—41 161

Київ, 18-го травня, 1906 року.

Знову кров. Знов надходить конфлікт
Думи з урядом. Військовий суд
засудив у Ризі вісім робітників на
смерть за те, що ніби вони вбили
помішника пристава. Дума про це
внесла запитання до прем'єра і він
відповів був, що запитання віддано
під розгляд військовому міністрові.
А тим часом прийшла звітка, що всіх
робітників розстріляно.

Бюрократії не досить було зали-
вати Россію кровлю тоді, коли вона
неподільно панувала. І от наяві в
той час, як по всій землі від
краю до краю пронеслося: „не треба кари-
ти смерть, принцип це душогубство“, навіть тоді, як Дума вира-
ною цю заборону поставила—мініс-
терство по старому розстрілює лю-
дей, відповідає урядовим терором
на всяку спробу вийти з невимовно-
важкого становища. Та ще як вік
відповідає: мало не криючись, по-
тій, не сміючи просто відійти народ-

і, як сказали в словах се-
лянинів Апікіна: „Ми чули, що міні-
стерства, що воно особливо буде тур-
буватися за селян; ми й справді ба-
вично, як воно турбується: більша ча-
стиста тюрем сповнена селянами; всі
крайні вкрито селянськими трупами;
силу селянських жінок обезпечено;
дітей вбито й покалічено. Нам обі-
ляють улаштувати переселення. Нам

ласкають дозволяють переселятися в
пустелі. Хай йдуть туди ті, кому хо-
тіть, не сміючи просто відійти народ-

та

може

робити

буде

нічого

тут в
Росії!“

Професор М. Ковалевський ці-
ком знищив свою критику міністер-
ську декларацію. „До нас приходять
міністри і навчають немов по про-
писі про непорушність приватної влас-
ності. Право приватної власності
ніскільки не перечить праву викупу
державою землі. Міністри, гажучи таке,
гудять найбільшу земельну реформу,
яку коли небудь зінав світ,—взво-
лення селян в землю. Як сміють вони
так гудити те, що зроблено Царем
Освободителем? Я не хочу, щоб мене
зрозуміли, що я раджу кинути роботу
в Думі. Навпаки, ми будемо тут пра-
цювати доти, доки нас не розжене
військова сила!“ Кокошкін в своїй
промові довів, яке страшнене нещаство
виявили в своїй відповіді, як вони
нічого не тямлять в тих справах, про
які говорять. Він довів, що міністер-
ство не знало навіть тих законів, на
які покликалось.

Так з міністрами ніколи не бал-
кали, бо ніколи ще народ через своїх
заступників не виявляв своєї волі.
Величність і сила моменту була
іменно в цьому почутті єдності Думи
по всім народом. Це почували всі,
і нема нікого, хто міг би цьому запе-
речити. І справді, відівзуті надходять
звітки, що на мітингах, зібраних
віборщиків і виборців в один голос
виносять подяку Думі за мужні віддо-
віді, яку вона дала бюрократії при-
ворній камарілі, за оборону прав на-
родів. Міліони людей злилися в од-
ному почутті, і визнані його в промовах
своїх послів. Міліони страждущих,
пригнічених і скривдженіх по-
чули себе людьми і рішуче заявили
міністрам: ваше місце не тут.

День 13 мая віколи не забудеться в історії народу. Величністю буквами вишніть його на будинкові будущого храму свободи. Бо це є день духового відродження народу. Раб, якому тільки приказували, з яким-
ніхто не рахувався, з якого тільки дерли, споювали, обдурювали і силом-
иць тримали в темноті, щоб не визнав світів, почув себе паном, почув своє достоїнство і зробив перший крок, щоб скинути з себе ярмо неповілі. І не кулеметами, штиками та нагайками зупинити народ!

В. О.

Потребительні товариства.

Окрім „Правлення“ треба ще поста-
вити прикащика в крамниці, теж добре грамотного (йому дводвіріться за-
писувати в книжку кожну покупку члена), щоб знати добре що, до людей
більш привітний і, найголовніше, чесні...

З прикащика можна зняти грошову заставу, або вексель, рублів на 50 чи 100, а жалування відповідно до цін на роботу, за скільки там буде згадка, або просто який процент з чистого барішу. Це останнє може чи не краще, бо годі прикащник старатиметься, щоб справа з крамницею як найкраща йшла, щоб більша торговля була, значить і баріш тоді буде більш як для нього корисніше.

А яко буде нягладити, як справляється і „Правлення“ і прикащика, треба ще настовіти відповідні вимоги, щоб вони, не здолаючи вкладати великих грошей в який небудь крам і винесувати його по багату, для того щоб дешевше було. Але це дешевше може вийти для неї як дорожче, бо гроші найбільше бувають позичені, крам для них прийде багато, довго лежатиме,—поки то він ще розійтися?

А коли на ті самі гроши винесати той крам для кількох крамниць, і кожна возьме стільки, скільки її треба на недовгий час, то тут і гроші скріпше обернуться, і баріш добрий буде, і знову гроши в новий крам якільські вкладти можна. Через це от, як тільки де поблизу постане З—4 або 5 крамниць, то неодмінно їм треба скласти до гурту і всі гуртові гроши завести десь поблизу залізниці, в такому місці, куди усі їздити найзручніше, гуртовий, спілковий склад, найкраще навмисне таку людину, яка дослідитиме його та замовлятиме усіччину, потрібну спілковим крамницям, і „Правленіє“ із тих крамниць приїздитиме та братиме там. І буде все і дешевше, і краще... Во ще вже звичайна річ, що як тільки постане на селі товарицька крамниця, і борони Боже ще у містечку, то всяка крамарі, які бачать в ній свого запеклого ворога, почнуть і обманювати, і навіть навмисне не продавати товарицькі крамниці, чого її труда, аби в ній не було, або щоб вона шукала крам десь інде та більш втратила. Та їй без цього у дрібних крамарів доводиться за усе переплачувати, тим то краще усячину самим для себе з перших рук здобувати.

Проте, як завести товарицьку крамницю, які книжки треба справити, як

в них записи робити, який крам по-

передує всього треба в крамниці мати,

— про все це прописано в моїй кни-
жечці, що недавно вийшла у Петер-
бурзі, під назвою „Товарицькі крам-

ниці“ (ціна 5 коп.). Найкраще можна дістати її з книгарні „Київської Старини“ (Київ, Безаківська, 14). Дру-
кований устав можна винесати за одну

марку на 7 копійок з Потребительської

крамниці з с. Колодистого, звениго-

родського повіту (адреса: м. Тальне, кіївськ. губ. с. Колодисте, Потребительське Товариство).

В. Доманицький

З газет та журналів.

* * Дума радиться про закон, який забезпечив би незайманість особи, заявляє урядові про потребу амністії політичним в'язням, а уряд робить своє, що він робив і досі. В Ризі цими днями скарано смерть робочих, яких засудив військовий суд за бойкот 3 поліцейських.

„Страна“ в статті: „Спиніть казні!“

„Як ми пригадуємо, останній раз скарано смерть 27 квітня, в той самий день, як відкрито було Державну Думу. Правда, військові суди не ставали і засужували на смерть і далі, та кати перепочили. Уряд видно постановив якийсь час не дратувати Думи галків про шкібениці та розстріли. Навіть було кілька підкладів, що замінили на смерть призначали категору, і в Думі будилася надія, що ми нарешті визволимося од ганьби—бойкота по приговору суда.

Тепер в нас знову переміняється погода, знову насуваються тучі, з яких впаде кривавий дощ. Уряд обсвоївся з Думою, одішов од жаху і знов набрався енергії. Адреси і телеграми „істинно-руських людей“ впали на плодний ґрунт. Знову рішили взятися за казні і почали з 8 чоловік в Ризі“.

Газета закінчала гарячим покликом:

„Наша совість обурена проти кари на смерть, проти цього страхівіття, яким сплі, самозвані суді думали когось застрашити, а виходить, що тим тільки зневажають і дратують. І всією силою обуреної душі ми не перестаємо вимагати, щоб було сксовано це офіційно признане катування. Спиніть кари, пожалуйте людського життя, хай приде кінець цому безглазому потоптанню основ справедливості“.

* * Про те, що подумали селяні після відповіді уряду перед Думою, „Двадцятий Вікъ“ подає таку звістку:

„Нам здавалося, казали селяне-українці, що боротися доведеться тільки за те, щоб була забрана земля у панів. Що до земель казенних, удельних та кабінетських, то ми були спокійні. Уряд повинен би допомогти селянам в іх змаганні землевладінці земельні голі, помогти тяжких злідників, які селяні терпіли багато літ. Що до земель церковних та монастирських, то ми також були певні, що нарешті і ті землі оддауть селянам. Та декларация добра показала, що боротьба нам не дадуть а ні клаптика землі“.

Нам-дня приходять листи од тих, що нас вибрали. А ми заступаємо з міліонами людей. Що ви зробили в Думі?—питають про землю? Так кажуть всі, а часто чути й погрози, що селяні самі візьмуть те, чого їм не дають по добрій волі, або простодушну певність, що грабування та підпали приводять уряд переконатися, що землі селянам потрібно“.

Капитали уделів.

Скільки їх? Де їх переховують? На що йдуть ці гроші? О що дуже цікаво знати тепер, бо Дума мало не в одиго голоса відмінила запитання про землю?

Також кажуть всі, а часто чути й погрози, що селяні самі візьмуть те, чого їм не дають по добрій волі, або простодушну певність, що грабування та підпали приводять уряд переконатися, що землі селянам потрібно“.

По газетах ніколи не доводилося знаходити навіть яких небудь незнаних відомостей, з яких можна було довідатися про цю справу. Та коли дознаватися про це діло, то можна забагнути, через що то так.

Виходить, що справоводання про уделі ховають тайні. Їх друкують всеого три, і вже не більш п'яті, примірники; один зостається в міністерствах двору, один подається Цареві, а третій Царіці-вдові. При справоводанні буває звичайно короткий список

Збори української парламентської групи.

Петербург, 13 травня.

(Од власного кореспондента).

Читачам „Гр. Думки“ вже де-що відомо про думську українську групу. Її завдання—здобути права Україні, вибрати її автономію. Робить вона се в спілці з іншими поневоленими націями. Складається вона з людей різних соціально-економічних поглядів. Се не вадить їм палко оборонити національні права українського народу і ті осібності в соціально-економічному його життю, якими він відріджується від інших народів.

Поки що єдне організаційна робота. Прибувають повічні члени. Знайомляться з справою із старими членами. Намічають і обмірюють питання і законопроекти, що підуть в першу голову в Думі. Підтримують і виставляють в них ті осібності, що мають найбільшу вагу для України.

Сьогодні збори розпочалися трохи пізно, бо загаялись в Думі. І багато ді-хто ще не встиг прибути. Голова зборів починає читати привітання, що сплютається в клуб із телеграмами. Відомо, що охороните новими законами людську волю і забезпечите селянству землю, а українському народові в Росії права українського слова в церкві, школах, а особливо як вкладного в народіх, а яко хоч надобовязкового в середніх уряді і друку.

Ось три тисячі гуцулів-українців, зібралися на вічі дні 20 мая 1906 р. в с. Ланчині в Галичині, висловлюють свою велику радість, що засновався клуб українських послів в Державній Думі в Петербурзі і засиллють свій сердечний привіт борцям за країну долю України. Президія віча з приємністю сповняє міле прі-

видатків уделів. Хоч з прибутиком од уделів живе дуже багато людей, між тими людьми і придворні магнати, і їм достається що-року чимало грошей, та проте прибутик перевишає видатки на кілька мільйонів карбованців.

З тих остатків, які переховуються в англійськім державнім банків, потроху склався дуже великий капітал. Тепер цих грошей 400 мил. карбов.

Уділам, доходи з яких йдуть на удержання Царської фамилії і через те їх вважають за власність Царської фамилії, принадлежить також невеликий капітал, який положено в російський державний банк з паказу Цара Олександра III.

По других газетах перешла чутка, що уделі наче б то роздають чужинцям концепції на землі. Проти такої чутки заперечили пристойним тоном і то зовсім правда, що уделів управління не зібралися роздавати чужинцям концепції.

Тільки промовчали про одно. Цього року управління, як видно з переговорів, що воно веде де з ким, хоча робятися в своїх лісах більше, ніж звичайно. Та й тільки всього. З цього виходить, що хотять геть виробати ліси, лише виробуючи трохи більше, ніж другі роки. А лісів в уделах багато і їх рубают що-року.

Найбільша частина уделів землі під лісом.

С. А.
(Двадцятий Вікъ).

Державна Дума.

На засіданні 16 травня Дума одноголосно постановила запитати Столиціні про арешт хорольського учителя Ботова.

Багато балачок було про заборону адміністрації допомагати голодним людям. Усі відомають, що треба зробити за питання міністерству. Постановлено зробити таке запитання. (К. З.)

Дописувач „К. З.“ телеграфує, що загальний настрій Думи був байдужий, нічого голі, помогти тяжких злідників, які селяни терпіли багато літ. Що до земель церковних та монастирських, то ми також були певні, що нарешті і ті землі оддауть селянам. Та декларация добра показала, що боротьба нам не дадуть а ні клаптика землі.

Чутка про те, що Урусову доручено скласти кабінет, не спровадилася. Міністр на засіданні немає. В ложі тільки кілька членів Ради Державної й між ними академік Шахматов.

Де-які оживлення тільки викликало обговорювання проекту земельного закону, що подала його фракція послів партії народної свободи.

З цевних джерел відомо, що французи, упевнені, що російський уряд за оповіщення викликало в Катеринославі тяжке враження. На кількох мітингах робітників прийнято трівожні резолюції.

У Кишиніові урядове оповіщення геть чисто пригнітило єврейське населення. Сотки семей збираються тікати до Америки.

З Лондона телеграфують „Двадцятий Вікъ“, що усі геть чисто часописи осуджують російський уряд за оповіщення і гадають, що конфлікт між Думою та урядом повстане не-мінуче.

З цевних джерел відомо, що французи, упевнені, що російський уряд не хоче дати конституції, почали збирати назад вкладки, що зробили під час останньої позички. (К. З.)

Ків все-ж таки покарано смертю. Спопівіаючи про це телеграфично „К. З.“, донесувач каже, що у четверговому засіданні думи можливо, що виникне через те конфлікт.

> **Борітесь, піддерджимо.** Посол від Київа одібрав листа від київської спілки жіночої рівності. Спілка радить сміливо боротися за щастя краю, не спиняючись навіть тоді, коли-б немінуче повстав конфлікт. Спілка обіцяє подати послам активну підтримку.

З багатьох городів надходять телеграми, протести, приговори, резолюції проти урядового оповіщення, а також заявяють, що народ підтримує усі вимоги, що поставила дума. (К. З.)

> **Чи цікавиться народ думою?** Про це свідчить оцій факт. В кулуарах Думи, якже донесувач „К. З.“, звертає на себе увагу ходак, кого послали на три сільські громади в Сарнинщину, щоб він стежив за тим, що саме робить Державна Дума. Селяни балакучий, його оточують донесувачі. Ходак дуже обурений з промови послів Гума (шп), котрий говорив, що допомагати голодним не слід.

> **Посол Андріянов.** Про помершого посла Державної Думи від Симбірського товариша його Алайдіна подає ось які відомості. Небіжчики зважають в селянські спілки сидів в тюрмі й дуже нехоче ставив свою кандидатуру на посла. Коли його питали, через що він не хоче бути послом, він відповідав: „я сидів за селянську спілку і це погано на мене вплинуло, але як коли селяне хочуть, щоб я поставив своє ім'я на голосування, я згожуюсь“. Андріянов був членом групи трудящих і одночасно працював також у кадетів. На небіжчика пагано вплинуло товариство 55 селян на чолі з Єріним, до якого він попав був і потім мусів спростовувати в Думі та обвинувачення, що накинуто було на його з приводу того товариства.

(К. З.)

> **Кому з того шнода.** Урядове оповіщення викликало в Катеринославі тяжке враження. На кількох мітингах робітників прийнято трівожні резолюції.

У Кишиніові урядове оповіщення геть чисто пригнітило єврейське населення. Сотки семей збираються тікати до Америки.

З Лондона телеграфують „Двадцятий Вікъ“, що усі геть чисто часописи осуджують російський уряд за оповіщення викликало в Катеринославі тяжке враження. На кількох мітингах робітників прийнято трівожні резолюції.

З цевних джерел відомо, що французи, упевнені, що російський уряд не хоче дати конституції, почали збирати назад вкладки, що зробили під час останньої позички. (К. З.)

З російського життя.

— **Нова соціал-демократична газета.** В Москві цими днями почала виходити нова газета „Світотъ“, орган соціал-демократичної робітничої партії. По поглядам своїх вона належить до тієї частини партії, що звуться „большістю“. На чолі її стоїть таємній член партії, як Рожков приват-доцент московського університету, і Покровський.

— **Здоров'я Слірідона.** Слірідонова після тяжкого зачуття над нею Абрамова та Нежданова тяжко була заслабла. У неї дуже часто шла горлом кров, мучив страшний кашель і взагалі

лі здоров'я її було дуже погане. Тепер газети кажуть, що вона трохи покращилась. Кров перестала йти, кашель став лехшим. (Р. В.)

— **Заходи міністерства народної освіти.**

Новий міністр народної освіти хоч свого нічого вносити не збирається, так і шкодити добром старому не зможе. Коже початок діє відомості з проханнями до початку, що буде відомою.

— **Задовільності від засідання Думи.**

— **Засідання 16 травня.** У діловому засіданні Думи відмінно відповіли на засідання 16 травня.

— **Засідання 16 травня.** У діловому засіданні Думи відмінно відповіли на засідання 16 травня.

— **Засідання 16 травня.** У діловому засіданні Думи відмінно відповіли на засідання 16 травня.

— **Засідання 16 травня.** У діловому засіданн

ї повстають проти відбірания землі. Царь не даст людові каміння, замість хліба". Оратроп пропонує думі прохати, щоб Царь з своєї ласки дав землю селянам.

Лопас (ківської губ.) каже, що в його губернії немає землі, яку можна б відібрати, крім дворянської, яку селяни здавна вважають своєю.

Кольців Трасун каже, що крім браку землі, добробутові селяни щодить їх та, що паділи їх не в одному місці, а помішані з чужими паділами і те, що селяни ведуть трохи польне хазяйство. Що до відбірания церковної землі, то з самим він в засаді згоджується, тільки, каже, треба попереду назначити священикам і приюту жалування.

Аладьїн пропонує пошанувати пам'ять вмершого посла Андріянова і на

знак жалоби закрити засідання. Голова пропонує пошанувати пам'ять Андріянова вставаним. Далі він ставить на голосування пропозицію Аладьїна (закрити засідання), яку піддержує багато інших посів і проти якої говорить тільки московський посол Савельєв. Дума приймає пропозицію Аладьїна.

Засідання закривається в 10 хвилин на шостку. Слідує засідання назначене на 18 мая, на 11 годин дня.

Негайнє запитання.

Починаючи з 5 мая в "Правительственному Вістнику" щодня друкується багато телеграм до Царя цілком однакового змісту, і часто национальних однаковими словами. Вихідних телеграмах говориться, меже іншим, що Дума намагається захопити владу, яка належить Цареві, що вона працює в революційному напрямку, намагається зруйнувати саму державу, годить інородців" (усім на руським), вважається на едності і цілості російської держави. Згадується про незвичайно зухвалі намагання "інородцев" і тих, що вважають себе заступниками народу; про зухвали вимоги бунтівничого польського краю і таке інше. Позаяк самі заяві, в яких міститься зухвала зневага до найвищої законодавчої інституції, і цікавлення одних людей на інших, надруковано в офіціальному відділі урядової газети, ми прохаемо Державну Думу застити голову ради міністрів: 1) як саме дозволяється загалом друкувати телеграми, які прислаються Цареві, і яка особа чи інституція вибирає телеграми для друку? 2) Чи сей раз голова ради міністрів зізнав про отсі телеграми і їх надруковано за його згодою? 3) Коли голова ради міністрів зізнав про такі заяві і дозволив їх друкувати, то навіщо саме він се робив?

(Запитання підписали 36 душ).

16 мая.

ПЕТЕРБУРГ, 16 мая. Головне управління по справам друку прохаже дозволу позивати редакторів газет: "Страна" — Ковалевського і Іванюкова, газети "Призыв" Азнаурова і газети "Вістник Свободы" — Водовозова по різних пунктах 129-ої статі.

Вчора в особливому присутстві судової палати з заступниками станів розбралось діло Демона, якого обвинувачувано в тому, що він ширив тори, в яких підбурювано людей зруйнувати сучасний державний лад. Демона оправдано.

ПЕТЕРБУРГ, 16 мая. На прохання городської думи дозволити її видати вперед 500000 карбованців з тих грош, що зосталися з позиченіх 30 мільйонів карбованців, міністр внутрішніх справ відповів ділу Демона, якого обвинувачувано в тому, що він ширив тори, в яких підбурювано людей зруйнувати сучасний державний лад.

ПЕТЕРБУРГ, 16 мая. На прохання городської думи дозволити її видати вперед 500000 карбованців з тих грош, що зосталися з позиченіх 30 мільйонів карбованців, міністр внутрішніх справ відповів ділу Демона, якого обвинувачувано в тому, що він ширив тори, в яких підбурювано людей зруйнувати сучасний державний лад.

ПЕТЕРБУРГ, 16 мая. Вчора на загальних зборах передсоборної комісії рішено, що має бути головою загально-російського собору і як вибирати заступників від духовенства і від мирян. Зібрані казали, що головою церковного собору має бути синод, як голова російської церкви, фактично ж розпоряджатися від його імені повинен перенесувати член синоду Митрополит московський і ківський.

ПЕТЕРБУРГ, 16 мая. Вчора на загальних зборах передсоборної комісії рішено, що має бути головою загально-російського собору і як вибирати заступників від духовенства і від мирян. Зібрані казали, що головою церковного собору має бути синод, як голова російської церкви, фактично ж розпоряджатися від його імені повинен перенесувати член синоду Митрополит московський і ківський.

ПЕТЕРБУРГ, 17 мая. Судова

ї синодові виробити ріжні проекти виборів, відповідно до місцевих умов по епархіях. Слідує збори назначено на сьогодні.

ТИФЛІС, 16 мая. Вночі хтось убив на квартирі братів Гайдусики, яких підоірвали в тому, що вони виказали поліції склад бомб, який вони знайшли в домі Султанова 28 апраля.

На вокзальній вулиці тяжко ранено в спину начальника депо станції Яблірі.

БІЛОСТОК, 16 мая. На однійній фабриці Тризина ткачі почали робити. Робітникам на 5 проц. побільшено плату.

Після місячного страйку почались роботи на фабриках в Михайліві. Плату побільшено на 10 проц. і заведено медичну запомогу для робітників.

КРЕМЕНЧУК, 17 мая. Вищено з тюрем гурток робітників, яких арештовано за організацію страйку.

ОДЕСА, 17 мая. В порті бой не прекращається. Деякі пароходи відплили з відбараною на час командою.

ЛОЖКА, 17 мая. В губернському казначействі, в якому жив один адвокат, знайдено набиту порохом артилерійську гранату з гнотами; адвоката арештовано.

СИМФЕРОПОЛЬ, 17 мая. Сконфісковано сьогодніше число "Южной Народной Газету".

КУТАІС, 17 мая. Вночі, коли генерал-губернатор Аліханов їхав на цілодобовий недалеко від вокзалу кинуто в обох боків вулиці дві бомби і разом з тим вистрілено в револьверів. Аліханов лежко ранений. Один козак убитий; один козак і дворник ранені. Злочини втекли. Аліханов поїхав у Тифліс.

МИКОЛАЇВ, 17 мая. Воєнний суд присудив скарати на смерть Захарченку, якого, разом з кількома душами, обвинувачено в тому, що кілька разів нападали узброєні на людей, щоб отрабувати їх. Суд прохаде Захарченкову кару зменшити.

КОВНО, 17 мая. Шевський ученик Трилецький, ідучи сходами упав; від сього бомба, що була в нього в кишенні, розірвалася і розірвала його на шматки. Крім нього нещастя ні з ким не сталося. Будинок оточено військом; поліція робить трус.

МОСКВА, 17 мая. В думі під час спровадження про безробітніх явилася юрба безробітних, домагалася, щоб вислухали їх, і счинили шум. Голова не дозволив робітникам втрутитися і перервав засідання. Гласні пішли за шматки. Робітники теж пішли, коли йм пообіцяли, що завтра на засіданні комісії, яка займається справою безробітніх, приймуть їхніх депутатів.

Засідання почалося знову при заупертих дверях.

Звістка, що було то довідалися, що такий той, що кинув бомбу в Дубасова, хвальшився. Його поховано, а хто він — не знати.

Так само хвальшився і звістка, що Дубасов хворий і до нього кліканолікарів з Петербургу.

Адмірал занімається ділами й приймає доклади.

ГЕЛЬСІНФОРС, 17 мая. Вироблено проекти законів: про волю друку, спілок, зборів, про зміну судового департамента сенату і про відповідальність урядових осіб перед заступниками народу.

ПЕТЕРБУРГ, 16 мая. Офіційне повідомлення. Домовладільці, дворники Олексій Андрієвич Роде, подав, як слід по закону, заяву, що 9 мая в народному домі графині Паніної він скликав збори, які мають радитися, що далі робити Державній Думі. На зборах мали прийти тільки запрошені гостіками. Але ж під час обговорювання згаданої справи, почались розмови, зовсім не по написаній програмі, після яких прийнято революційну постанову.

Після цього збори розпущені. Проте, що дозволили собі незаконні вчинки, повідомлено прокурорський догляд, що він віддав їх під суд.

РИГА, 17 мая. Пароход "Вілома", що мав плисти з 75 пасажирами і страшенно навантажений у Дубельні, тільки що вийшов з гавані, як похідив на біл і враз потоп. З пасажирів втратилися тільки 10 душ. Пароход загинув через те, що був надмірно навантажений.

СЕВАСТОПОЛЬ, 17 мая. З арештованих по ділу Неплюєва троє сказали, як їх звати. Одного Суботин, другого Сильвестром, третього Соловієвим. Суботин відомий революціонер. Усі вони кажуть, що вони до того діла безпосереднього відношення не мали. Ім'я четвертого, який кинув ту бомбу, що не розірвалася, не виказують; кажуть, що товараша розірвала бомба. З Одеси прийшли розбирати се діло воєнний суд.

ПЕТЕРБУРГ, 17 мая. В газетах пишуть, що більшість арештованих учителів земських школ петербурзької губернії випущено з тюрем і діла їх скасовано. Адміністрація здебільшого не боронить їх знову учительству.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 17 мая. Судова

ї братися сьогодні, одложена на 2 тижні. В Стокгольмі зловили 4 злочинців, про яких думають, що вони гравували; їх привезли сюди.

БІЛОСТОК, 17 мая. Коли Бітена, гродненської губ., почалися, як пишуть по тутешніх газетах, земельні розорузи, з Слоніма спровадили кінних стражників і роту салдатів.

Недалеко від Бітена згоріло село, пропало багато худоби.

Заграничні телеграми.

КРАНЦІКОП (Наталь, в Африці), 17 мая. Учора на англійське військо напали повстанці, бились 2 години; в повстанців 79 душ убитих і ранених, в англичан — один убитий і кілька ранених.

ВІДЕНЬ, 17 мая. Сутка, що вибухнуло відоме міністерство, яке змінє автономний тариф і заведе обіцяне Угорщині загальне виборче право. Газети вже тепер протестують, кажучи, що Австрії саме тепер треба сильною парламенту і міністерству, до якого народ видносився б приязно. Ставши непевні, критичні.

РИМ, 17 мая. Зібрано новий кабінет. Міністр-президент — Джоліотті, для заграничних справ — Тітоні, справедливості — Галло, казначейства — Маірана, фінансів — Масіміні, просвіти — Фузіано і військовий — Вігаро, морський — Мірабелло і громадських робіт — Кокорути.

Дописи.

КУБАНЩИНА. Хиба можна повірити, що наше козацтво неблагонадіжне? А про те уряд оддав усю Кубанщину під військовий стан і остався лише Катеринодар, в якому завели тільки побільшенню охорону.

Били нагайками, стріляли в народ. Було усього...

Одну пору було так, що усі приходилися і клопотався лише "правовий порядок".

Та на Великденъ позволено було збиратися к.-д.; а після предвиборчих зборів 30 квітня виступили і "крайні ліві".

Попереду вони вагалися і бажали лише, щоб к.-д. вибрали як найлівіших з себе. Коли ж побачили, що в списку виборчих від партії народної свободи попав навіть місцевий голова Чистяков, котрого мають за маїм не за хулігана, то ліві притиснули організувалися, підняли енергійну агітацію і виступили під назвою "безпартійних поступовців", до цієї організації вступили: російські соціал-демократи, соціалісти-революціонери, українці і безпартійні радикали.

Уже днів за два на зборах партії народної свободи призначалися, що у них немає таких промовів і такої енергії, як у крайніх лівів.

Але ніхто не сподівався такої вже надто близької перемоги "поступовців".

З 4990 поданих на зборах, що були 11 травня, записок безпартійні прогресисти здобули: Безхордний (від місця) — 4152 гол., Базькевич (голова залізничної спілки, сидить і досі в осірі) — 3960, Ширський (адвокат) — 4064, Степанов (від робітників) — 3991, і Дловий (нотаріус, від українців) — 4064.

З к.-д. найбільше одержали: Невзоров (адвокат, видатна особа) — 661 гол. Ніколаєв (голова комітету партії народної свободи) — 567 і відомий земський діяч і письменник Ф. Шербіна — 278.

Про "правовідців" їх казати нема що. Народ тюкав і свістив на них на вулиці, а отримали такі мало голосів, що їх казати сором.

Перемогли, без сумніву, ціл